

мѣсто до границата на страната вносителка, и за износа, стойността франко парахода или вагона и границата. Количество на стоките трѣба да се показва, поне въ годишните публикации, въ единици на тегло, като, при това, всѣка национална статистика прецизира точно смисъла на изразитѣ „бруто“, „нето“, „легално нето“. Статистическиятѣ територии, споредъ които ще бѫдатъ разработвани данните за външната търговия, трѣба да бѫдатъ съобразени съ специалния списъкъ, който е приложенъ къмъ конвенцията. Комитетътъ на експертите ще има да опредѣли по-късно минималната листа на изолираните или групирани страни, които трѣба да бѫдатъ показвани въ статистиката на външната търговия, като всѣка страна си запазва свободата да замѣсти всѣка една позиция отъ минималната листа съ пълната серия на съответните позиции отъ приложения къмъ конвенцията списъкъ. Предвидъ на особната важност, която представлява монетарната статистика, ще се съставятъ специални таблици, за да се покаже теглото и стойността на вноса и износа: 1) на златните монети, 2) на златото въ кюлче, споредъ допустната въ банковите нареждания форма и 3) на златото, въ каквато и да е друга форма. Анексътъ изключва отъ обекта на статистиката на външната търговия: пратките, съ които се снабдяватъ за своите нужди националните кораби за износа и продуктите на риболовството, които могатъ да бѫдатъ считани за национално производство на страната, въ която сѫ дебаркирани. Статистиката на външната търговия може да не обхваща вноса и износа на всички стоки, които не сѫ предметъ на търговски сдѣлки, износа на предмети, служащи за апроваизониране на чуждите кораби, стоките внесени или изнесени въ нищожни количества.

Всичките тия въпроси бѣха подробно обсѫдени въ специалната комисия по статистиката на търговията. Оживени дебати повдигна въпросътъ за месечните публикации на данните за вноса и износа, противъ които първоначално се обявиха делегатите на Ромъния, Швеция и Австрия. На тия държави се даде удовлетворение чрезъ специаленъ текстъ въ протокола, съ който се допушта една по-кратка форма за месечните сведения за вноса и износа. Продължителни дебати, започнати отъ секретаря на Международния статистически институтъ и директора на холандската държавна статистика Methorst, се водиха около въпроса за така наречената генерална и специална търговия. Споредъ проекта на конвенцията се предвиждаха два случая: 1) когато държавите даватъ сведения по отдѣлно за специалната и генералната търговия и 2) когато не се даватъ отдѣлни сведения за генералната и специалната търговия. На конференцията се указа, че тия два случая не об-

гръщатъ всички възможни начини за обработка и публикуване на данните за външната търговия, прилагани въ разните страни. Следъ дълги дебати биде решено да се остави по-голяма свобода, въ това отношение, на разните държави, като къмъ двата случая се прибави и единъ трети, а, именно, случая на ония държави, които публикуватъ данни само за специалната си търговия. Безъ оставянето на тая свобода конференцията не би могла да се обедини около тоя тъй важенъ въпросъ, отъ правилното разрешение на който въ най-голяма степенъ зависи сравняемостта на данните за външната търговия. Фактически прогресъ, обаче, който се съдържа въ конвенцията по тия въпросъ, се състои въ задължението да се публикуватъ отдѣлни таблици за транзита (отдѣлно за индиректния и директния, заедно съ претоварването на стоките) и въ точното опредѣляне на задължителното съдържание на понятието специална и генерална търговия, национализирани стоки, повторно изнесени стоки, трансформация или допълнителна обработка на стоките, индиректенъ и директенъ транзитъ. Ако всички държави дадатъ въ бѫдеще на тия понятия нова съдържание, което е изразено въ конвенцията, и ако данните за транзита и за внесените и следъ това изнесени стоки бѫдатъ публикувани отдѣлно, тогава, независимо отъ това, дали търговската статистика на дадена страна почива върху системата на генералната или на специалната търговия, данните за нейната търговия ще могатъ да бѫдатъ сравнявани съ данните за външната търговия на другите страни.

Други въпросъ, върху който се дебатира повече, бѣше въпросътъ за установяването на стойностите на стоките. Повдигнатиятъ отъ летонскиятъ делегатъ Дузманъсъ въпросъ за провѣрка на декларираните стойности чрезъ фактурите на стоките, стана причина за разисквания, въ които большинството отъ делегатите не проявиха голъмо довѣрие къмъ данните на фактурите и същевременно не можаха да видятъ ползите отъ едно такова голъмо затруднение на търговията, каквото представляватъ завѣрените отъ консултвата фактури. Въпрѣки съществуването на различните системи въ това отношение, държавите, участващи въ конференцията, се установиха върху декларираните стойности.

Третата част на анексъ I-ви е посветена на въпроса за мястопроизходението и мястоиззначението на стоките, безспорно, единъ отъ най-мжчините въпроси въ организацията на статистиката за външната търговия. Споредъ системите, възприети въ разните държави, статистиката на външната търговия трѣба да се справи съ цѣла редица понятия, каквите сѫ мястопроизводството, мястопроизходението, мястоизпращането, непосред-